

2. V prvem primeru ima član pravo izbrati si zastopnika. V slučaju neuspeha mu plača organizacija vse stroške. Enako v slučaju uspeha, ako so stroški.

V drugem primeru organizacija nima nobenih obveznosti.

3. Član, ki v svoji zadevi uspe in pridobi neko materijalno dobro, ki ga prej ni imel, plača v rezervni fond organizacije: 5% od pridobitve do 10.000 Din, 4% od pridobitve od 10.000 Din do 20.000 Din, 3% od pridobitve od 20.000 Din do 40.000 Din, 2% od pridobitve od 40.000 Din dalje.*

4. Plačila od poravnave in sploh taka, ki jih tožitelj ne more po zakonu prejeti, se morajo votirati v celoti organizaciji.

II.

Obrambeno samopomoč

za primer zapostavljanja ali krivice v službi — kakor: disciplinarne kazni, premestitve, ocene itd., ki jih smatra član za netočne ali krivične, ali njemu, ali stanu in njegovemu ugledu, ali šolstvu škodljive.

III.

Realizacijsko samopomoč

Marsikdo ima kako lepo, zdravo, dobro, praktično idejo ali morda izum, ne more pa tega realizirati.

Za tako organizacijo bi bili umestni principi:

1. Organizacija daje nasvete in posreduje.

2. Organizacija sprejema vsako prijavo, ne da bi zahtevala o predmetu več podatkov, kot jih hoče prijavitnik podati.

3. Organizacija vodi v soglasju in skupnosti s prijavitnikom pravni postopek do dogovorjenega cilja.

4. Organizacija informira članstvo po želji in predlogu prijavitnika.

5. Za resničnost podatkov jamči prijavitnik.

6. Člani imajo prvenstveno pravico do nakupa delnic ali obveznic.

7. Članstvo vzdržuje tekoče stroške pisarne.

8. Vsaka uspešna realizacija plača % po določenem ključu organizaciji.

9. Ta plačila se plodonosno izkoriščajo v dobro članstva po ključu:

a) čim dalje član — več pravice,

b) čim več realizacij podprl — več pravice,

c) čim več denarja vložil — več pravice,

č) ob smrti člana se izplača dodatek pripevajoči del, računano po teh točkah vso inovino kot last vsega članstva.

Tovarišice in tovariši naj se javijo v tem vprašanju, društva naj obravnavajo ta vprašanja na svojih zborovanjih in stavijo predloge.

* Računa se vedno: za prvih 10.000 Din 5%, za drugih 10.000 Din 4% itd.

Pridobitve pri plači se računajo ze eno leto.

Učiteljska Samopomoč v Ljubljani.

POZIV!

Učiteljska Samopomoč v Ljubljani prejema dan za dan pripravljen za sprejem v društvo. Vseh prijavljenih je bilo v tekočem letu nad 400. Društveni upravnik je pa vpisal v člansko knjigo v letu 1930. do danes samo 160 novih članov. Zakaj?

Da postane prijavljenec pravi član U. S. je potrebno sledeče:

1. mora se pri društvu vodstvu ali društvu zaupniku prijaviti za sprejem,

2. mora nakazati znesek za sprejemne pristojbine,

3. mora biti na odborovi seji sprejet.

Kdor je splošno te tri pogoje, je prejel od društvene uprave društvni sprejemni list, ki je potrebna listina — dokaz članstva in važna za izplačilo posmrtnine. — Društvena uprava hrani okrog 300 prijav, ne more pa prijavljence vpisati v člansko knjigo, ker še niso nakazali zneskov za sprejemne pristojbine. Vsak prijavljenec je prejel od društvene uprave položnico z vpisanim zneskom za sprejemne pristojbine. Prejemnik naj bi jo z nakazanim zneskom oddal na pošti, pa bi postal član U. S.

Na posmrtninah je izplačala U. S. dedičem umrlih članov do danes znesek 1.452.842,50 Din. Zadnja posmrtnina je znašala 12.500 Din. Ali ni to tak znesek, da je vreden onih par dinarjev, ki jih plačam s članskim prispevkom za smrtne slučaje? Kako dobro pa zaleže posmrtnina vdovam z več nepreskrbljenimi otroci, naj vam povedo te same, ki so bile lepih posmrtnin deležne.

Tovariš(ica) tolaži obupanega s smrtjo težko prizadetega tovariša(ice). Lepo in prav je tako! Še lepše, bolj izdatno je pa, če mu v težkih časih pomagamo dejansko. To nalogo ima in jo v polni meri izvršuje društvo Učit. Samopomoč v Ljubljani. V najtežjih časih — ob smrti — pomaga svojem umrli članu z denarnimi podporami — posmrtninami — ki se stekajo iz mesečnih članskih prispevkov. Če si član U. S., izkazuje svojim tovarišem(icam) v resnici dejansko tovarištvo.

Pozivam vse tovariše(ice), ki ste že prijavljeni za sprejem v U. S. da nakazate s prejetimi položnicami (če ste jih izgubili, zahtevajte nove od društvene uprave) potrebne zneske za sprejemne pristojbine. Kdor se pa še ni prijavil za sprejem v U. S., naj stopi

ri to takoj. Pomnožili bodešte število društvenih članov, zvišali znesek za posmrtnino, koristili sebi in svojim stanovskim tovarišem(icam).

Zneski za sprejemne pristojbine so nizki (od 27 Din do 76 Din), članski prispevek za vsak smrti slučaj znaša 5 Din, danes ima U. S. 2500 članov, posmrtnina znaša 12.500 Din. Od vas, tovariš(ice), je zavisno, če bodo v kratkem zneski posmrtnine 15.000, 20.000 Din. Prijave za sprejem pošljite na društvo Učiteljska Samopomoč v Ljubljani.

Pravilnik za Mladinsko Matico.

§ 1. Mladinska Matica je kulturno podjetje poverjenstva UJU v Ljubljani.

§ 2. Njen namen je: S programatičnim, po etičnih, literarnih in nacionalnih vidikih urejenem izdajanju mladinskih spisov spopolnjevati dobro slovensko mladinsko književnost ter jo zavestno postaviti v službo srčne, npravne in socialne vzgoje naše mladine ter vseh vzgojnih stremeljenj šole in učiteljskega programa.

§ 3. Izvršujoč svoj književni program hoče:

a) redno vsako leto pokloniti slovenski šolski mladini književni dar, obsegajoč več izvirnih ali prevedenih spisov leposlovne, vzgojne in poučne vsebine in to s čim nižjo naročnino;

b) izdajati mladinski časopis, po potrebi tudi več listov v podporo šolske in izvenšolske vzgoje in izobrazbe naše mladine;

c) poleg teh rednih vsakoletnih, naročnikom namenjenih publikacij po potrebi, po prilikah in po gospodarskem položaju izdajati tudi druga izvirna dela, kakor povesti, pesmi, potopise, životopise, poučne dramske igre, spise realistične ali druge vsebine;

č) v sistematičnem izboru in v čim cenejših zbirkah podajati mladini, kar je slovenska književnost literarno pomembnega in zanjo primerne ustvarila;

d) seznaniti mladino v primernem izboru z najboljšimi deli slovenske in svetovne književnosti, v kolikor služijo njenim vzgojnim namenom;

e) vzgajati smisel za narodno umetnost, za lepo domačnost in poglobljeno narodno vzgojo, z izdajanjem in polaganjem umetniških slik — pokrajinskih ali zgodovinskih — reprodukcij znamenitih del domače in tudi svetovne umetnosti, slik in kipov naših velmož, vzorcev narodne ornametike, načrtov vzorčnih domov in vrtov ter skrbeti za dobre ilustracije in okusno opremo mladinskih spisov.

Za vse njene publikacije mora veljati pravilo, da morajo imeti poleg vsebinske tudi svojo literarno vrednost in biti spisane v vzornem jeziku.

Razen prve točke programa se bodo vse druge izvajale postopno in sorazmerno z rastočimi sredstvi in rastočim krogom sodelavnikov.

§ 4. Mladinsko Matico vodi odbor, izvoljen od delegacije na redni pokrajinski skupščini. Ta odbor si sme s soglasnim sklepom kooptirati potrebno število članov iz vrst organiziranega učiteljskega. Poleg članov, izvoljenih na skupščini sta vsakokratni poverjenik in organizacijski blagajnik člana Mladinske Maticе po svojem položaju.

§ 5. Odbor voli iz svoje srede predsednika, predsednikovega namestnika, tajnika in upravnika, ki vrši svoje posle kot pomočnik organizacijskega blagajnika.

§ 6. Odbor predlaga urednike svojim rednim publikacijam. Volitev letih postane pravomočna, ko skupščina, na predlog poverjenstva, izvolitev odobri.

§ 7. Vse važnejše zadeve rešuje odbor zbornio v svojih sejah. Sklepa ob navzočnosti 2/3 odbornikov z nadpolovično večino glasov.

§ 8. Člani odbora morajo bivati na sedežu podjetja ali v taki bližini, da se redno lahko udeležujejo seji.

§ 9. Nadzorstvo nad delovanjem odbora vrši vodstvo poverjenstva. Poverjenik sme izjemoma kak sklep odbora tudi začasnio sistirati, ako vložil kak odbornik proti temu sklepu svoj ugovor. Zadevo mora predložiti širjemu sosvetu, oziroma delegaciji v razsodbo.

§ 10. Vsi dohodki, redni kakor izredni in tudi obresti event. ustanov se smejo porabljati izključno le za namene, ki so v posredni ali neposredni zvezi z Mladinsko Matico. Ustanovi se naj čimprej neka nedotakljiva matična glavica, ki se potem stalno poveča in od katere se smejo porabljati obresti.

§ 11. V svrhu uspešnega izvrševanja programa in delitve dela lahko ustanovi odbor posebne odseke ali določi posebne stalne referente za gotove opredeljene naloge, kakor za urejevanje, recenziranje, izbiranje literarnega gradiva, propagiranje tiska, za redakcijsko delo in književnih edicij ter lahko poverja razna dela v samostojno izvršitev raznim kulturnim delavcem.

§ 12. Vsaka samostojna šola, oziroma vsak šolski okoliš ima svojega krajevnega poverjenika za širjenje matičnih publikacij ter zbiranje naročnine.

PLETENINE

LASTNEGA IZDELKA

najceneje in najsolidneje kupite v modni trgovini

F. M. ROZMAN
LJUBLJANA, ŽIDOVSKA ULICA ŠT. 7

Splošne vesti.

—pov. Premeščenja brez prošenj. Ker se je pri poslednjih imenovanjih primerilo, da so bili nekateri učitelji premeščeni le na osebno posredovanje, ne da bi bili vložili kako prošnjo, smo naprošeni objaviti, da se ne bo imenovalo ali premestilo v bodoče nikogar, ako ne pošlje banska uprava primernih predlogov.

—pov. Kontraktualni učitelji — stalnost v državni službi. Izvršni odbor v Beogradu je na zadevno vlogo obvestil poverjenistvo, da bodo vsi oni učitelji-kontraktualci, ki so dobili naše državljanstvo, takoj stalno nameščeni, kakor hitro pritrđita predlogu ministrstva prosvete ministrski predsednik in glavna kontrola.

—pov. Kontraktualni učitelji — namestitve in prejemki. Ker je ves kredit, določen za kontraktualce, izčrpan in vsa mesta zasedena, ne more biti nihče nameščen. Oni pa, ki že imajo mesta, a ne dobivajo prejemkov, morajo čakati nanje vse dotlej, da bo priznana nekaterim stalnost v državni službi, vsled česar postanejo nekatera mesta prosta in zanje potreben kredit.

—pov. Nova nameščenja učiteljstva. Ministrstvo prosvete ne bo poslej namestilo na novo nobenega učitelja, dokler ne prejme predlogov od banskih uprav.

—pov. Višja stopnja položajne plače bo predvsem priznana onim učiteljem, ki imajo odlično in prav dobro oceno.

Naš pravi domači izdelek!

— Zastopstvo Zveze državnih nameščenec v Ljubljani pri g. ministrskem predsedniku. Ob priliki službenega poseta predsednika ministrskega sveta generala Petra Živkovića v Ljubljani, se je predstavilo v palači kr. banske uprave gospodu ministrskemu predsedniku dne 10. t. m. tudi odposlanstvo naše Zveze. V deputaciji so bili gg. načelnik Makso Lilleg, I. podnačelnik Andrej Skulj, II. podnačelnik Slavko Raič in kot zastopnik Društva državnih upokojenec in upokojenk, katero je deputacija ob enem zastopala, Franc Vederjak, dvorni svetnik v pokoju. To zastopstvo je izročilo g. ministrskemu predsedniku spomenico, v kateri Zveza v imenu članjenega aktivnega in upokojenega državnega nameščenstva Dravske banovine izraža svojo najglobljo hvalečnost in neomajno zvestobo Nj. Veličanstvu kralju, kraljevskemu domu ter zagotavlja, da bo po svojih najboljših močeh skušala pripomoči k popolni ustvaritvi visokih ciljev kraljevske vlade za trajni blagor zedinjenega naroda in močne države. V nadaljnjem vsebuje spomenica vse želje in prošnje, ki so bile vsebovane že v resoluciji, katero je naša Zveza predložila plenarni seji Glavnega Saveza v začetku meseca oktobra. Glede učiteljskih stanarin pravi spomenica sledeče: »Po sedaj veljavnih zakonskih določbah so prevzele občine plačevanje stanarin osnovnošolskim učiteljem od države na svoje breme. Na žalost največ občin teh izdatkov budžetarno ni moglo pravočasno predvideti, vsled česar je ostalo učiteljsvo brez stanarine in trpi s tem občutno škodo na svojih prejemkih. Zato prosimo kraljevsko vladu naj pri sestavi državnega proračuna za leto 1931/32 ta veliki materialni nedostatek za učiteljsvo uvažuje in določi zanj povsem iste, to je ne manjše osebne prejemke, kakor jih bo predpisoval novi uradniški zakon za ostale uradnike.« — Gospod ministrski predsednik je spomenico prevzel in obljubil, da jo bo po možnosti upošteval. Izrazil se je, da je novi uradniški zakon že na vidiku, ter da so potrebne le še nekatere malenkosti za končno redakcijo K sklepa je g. načelnik Lilleg prosil g. predsednika vlade, naj se zavzame za osiguranje gmotnega položaja državnega uslužbenstva tistih kategorij, ki še ni prejelo specialnih doklad in pa državnih upokojenec in upokojenk. Na to prošnjo je g. predsednik vlade izjavil, da mu je težki položaj teh skupin državnega uradništva znan. »Naš Glas«.

— Za otroke učiteljskih družin. Poziv! Na zadnji poziv v »Učit. Tovarisa« št. 16 z dne 13. novembra 1930. se je prijavilo za novo društvo »Samopomoč za otroke učiteljskih družin« do danes nad 200 otrok. To število je že toliko, da se more društvo ustanoviti. Denarne podpore staršem (varuhom), oziroma zavarovancem samim bi bile lepše, če bi bilo večje število. Odsek je mnenja, da so mnogi starši prezrli ta poziv v »Učit. Tovarisa«. Zato ponovno prosim, da sporočite z neobveznimi prijavami še vse one otroke,

Državni grb Jugoslavije.

Tak grb, v velikosti 45 x 54, v lepih pravih barvah, na trdem kartonu je založil Učiteljski dom v Mariboru in stane s poštnino vred 20 Din.

Nobena šola, noben urad, nobeno sokolsko društvo, nobena čitalnica in drug javen lokal naj ne bo brez tega grba, ker je grb okusno izdelan, da je za okras vsaki dvorani, vsaki sobi.

Naroča se pri »Učiteljskem domu« — Studenci pri Mariboru. Ministrstvo prosvete ga je na podlagi priporočila Glavnega prosvetnega sveta in umetniškega oddelka priporočilo z odlokom O. N. br. 43, 8. julija 1926.

katere mislite vpisati v to podporno društvo. Odsek se nadeja od zavednih tovarišev(ice) še mnogih prijav. Prosi pa, da pohitite s tem, ker bo odsekovo delo v kratkem zaključeno. Prijave naslovite na poverjenistvo UJU Ljubljana.

— Na učitelje in učiteljice — prosvetne delavke apeliramo, da pošljejo poročila o raznih prosvetnih prireditvah pri katerih sodelujejo, za »Prosveto«. N pr. o letošnjih prireditvah na šolskih odrih o delovanju javnih knjižnic v šolah (število knjig obisku itd.), o otvoritvi kmetijsko-nadaljevalnih šol in tečajev (obisk, program itd.), o otvoritvi gospodinjstvo-nadaljevalnih šol (katero leto že deluje, obisk, program itd.), o predavanjih raznih vrst, ki ste jih priredili, o otvoritvi analfabetskih tečajev itd., o predavanjih in referatih pri učiteljskih društvih itd. Poročajte tudi o vašem delu pri Sokolu!

— Slike šolskih stavb smo pripravljene priobčiti, ako nam upraviteljsva pošljejo klišee. Eventuelno naj bo tudi kratek opis glede prostorov itd. poleg. Mnogo upraviteljev ima klišee še od tiska razglednic in tudi oni, ki še niso natisnili razglednic, jih dajo lahko natisniti, ko imajo enkrat klišee. S tem lahko krijejo stroške in prodajajo razglednice tudi v korist šole. Posljite takoj!

— Pri naročevanju »Našega roda« in Mladinske Maticе ter nakazovanju se mnogi naši poverjeniki ne poslužujejo razpredelnice na zadnji strani naših položnic, kjer lahko na najbolj enostaven način sporoče svoje želje, in pojasne namen nakazila. Premnogo krat prejme uprava sama gola nakazila v številkah, ne da bi pošiljatelj detajlirano označil svoje čisto precej kombinirano nakazilo. Pogostoma obsega nakazilo plačilo zastankov, predplačila, doplačila za vezavo, včasih star dolg itd. Vse to se v razpredelnici lahko zelo razvidno naznači ter prihrani tako upravi nevspečna zamudna in tudi draga korespondenca za naknadna pojasnila. Nekateri tovariši nam redno pošiljajo na posebnih dopisnicah pojasnila k svojim nakazilom. Tudi to je nepotrebno in samo komplicira upravo. Naslavljamo torej na vse člene poverjenike(ice) vlijudno prošnjo, da se ob nakazilih redno poslužujejo razpredelnice in točno specificirajo svojo pošiljko. Prosimo to v interesu točnega poslovanja, brez katerega ne more uspevati noben podjetje.

— Kurivo za poročene učiteljice. Go spod urednik! »Prosim, blagovolite nam v prvi prihodnji številki »Učit. Tovarisa« pojasniti, koliko kuriva pritiče učiteljicam, ki niso poročene z učitelji in ki imajo polno draginsko doklado. — Nikjer ni čitati »toza« devnega odloka in vsak tolmači drugače.« — Pravilnik (projekt) govori le o tem, da pripada poročenim po 2 m², neporočenim pa polovica ter ne diferencira poročenih učiteljic. Do nadaljnjega je torej jasno, da je treba postopati po banski odredbi IV. No. 12.624. Vsekakor se ho pa na podlagi definitivne odločbe pravilnika izvršila izravnavna na eno ali drugo stran.

— † Marija Benedek, soproga nadučiteljice v pokoju, je umrla dne 20. novembra v visoki starosti. Pogreb se je vršil v petek 21. t. m. Prizadetemu tovarišu in ostalim prizadetim naše sožalje.

Današnji številki Učit. tovariša smo priložili prospekt »Modre ptice«. Založba, ki je pred enim letom stopila pred javnost se je splošno priljubila in našla priznanje vsepodoš. Svoje knjige razpošilja v vse dele države, pa tudi v inozemstvo, kjer žive Slovenci. Priporočamo jo vsem našim bralcem.